

Voorstel Gemeenteraad E

Onderwerp	Waardevol oud worden in Enschede/ routekaart 2024-2040		
Portefeuillehouder	Harmjan Vedder agendaletter (E)		
Organisatieonderdeel	Strategie & Beleid Fysiek Strategie & Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	4 april 2024
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2400010719

Wij stellen u voor:

1. De routekaart Waardevol oud worden in Enschede vast te stellen.
2. Het college de opdracht te geven de routekaart uit te voeren en het thema vergrijzing verder uit te werken in de bijlagen genoemde raadsvoorstellen.

Inleiding en voorgeschiedenis

In het coalitieakkoord "Samen trots op Enschede" 2022-2026 is een integraal vergrijzingsdebat aangekondigd op onder andere de vier beleidsterreinen zorg, wonen, eenzaamheid en arbeidsmarkt. Op de thema-avond Platina Perspectief op 2 oktober 2023 is hiermee een start gemaakt.

Na deze thema-avond is begonnen aan de verdere uitwerking van het vergrijzingsdebat. Hierbij is geconstateerd dat een inhoudelijk en integraal debat op het thema vergrijzing eigenlijk niet goed mogelijk is. De vergrijzing levert uitdagingen en kansen voor een veelheid van beleidsterreinen. Er is niet één antwoord op de vergrijzing. En keuzes die op het ene terrein gemaakt worden, hebben vaak impact op meerdere andere terreinen. Integraliteit is dus belangrijk, maar het maken van keuzes vraagt vaak ook meer gedetailleerde inhoudelijke kennis om de exacte impact van een keuze te kunnen overzien. In een integraal vergrijzingsdebat is dit lastig te realiseren. Daarom is gekozen voor de voorliggende routekaart Waardevol oud worden in Enschede. Deze routekaart laat de invloed van de vergrijzing in volle breedte zien en geeft inzicht in de momenten waarop verschillende inhoudelijke keuzes in relatie tot de vergrijzing aan uw raad (en het college) worden voorgelegd.

Na 2 oktober 2023 is door de 'raadswerkgroep vergrijzing' het thema vergrijzing op meerdere avonden met de inwoners van de stad besproken. De raadswerkgroep werkt aan een vergrijzingsmagazine, waarin verschillende artikelen rondom ouder worden in Enschede zullen worden opgenomen. De routekaart Waardevol oud worden in Enschede staat los van dit traject.

Publieksvriendelijke samenvatting

De gemeenteraad heeft de routekaart Waardevol oud worden in Enschede vastgesteld.

Nederland vergrijst. Naar verwachting is in 2040 in Enschede ruim één op de vier bewoners 65 jaar of ouder. Dit heeft effect op allerlei terreinen, denk hierbij bijvoorbeeld aan een toename van de zorgvraag van inwoners en een grotere behoefte aan drempelloze woningen.

Met de routekaart heeft de gemeenteraad inzicht in de huidige- en toekomstige opgaven binnen diverse beleidsterrein die ontstaan als gevolg van de vergrijzing. De routekaart zelf bevat geen inhoudelijke keuzes. Wel geeft de routekaart inzicht in de mogelijkheden om de komende jaren bij te sturen. De besluitvorming van de raad op die afzonderlijke documenten bepaalt hoe Enschede zich voorbereidt op de vergrijzing.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Met de routekaart wordt invulling gegeven aan het vergrijzingsdebat, zoals genoemd in het coalitieakkoord 2022-2026.

De routekaart Waardevol oud in Enschede worden biedt overzicht van beleidsterreinen waarop het thema vergrijzing impact heeft en wanneer deze door uw raad worden behandeld. De routekaart zelf bevat geen inhoudelijke beslissingen en draagt hiermee niet in directe zin bij aan de strategische opgaven.

Argumenten

1.1 Door vaststelling ontstaat een gezamenlijke route

De routekaart biedt overzicht van de momenten waarop verschillende bestuursvoorstellen waarbij vergrijzing een rol speelt aan uw raad worden voorgelegd. Door de routekaart vast te laten stellen ontstaat een duidelijke en door ons college en uw raad gezamenlijk gedragen route met als einddoel dat alle inwoners in Enschede waardevol oud kunnen worden.

1.2 De routekaart biedt uw raad overzicht van bijsturingsmomenten

Er zijn geen simpele oplossingen voor de opgaven en veranderingen die de vergrijzing met zich meebrengt. Geen enkel beleidsthema kan alleen de oplossing bieden. Vrijwel altijd zal het ene beleidsthema voorwaardenscheppende mogelijkheden bieden, waardoor op een ander thema de impact deels verzacht en eventuele potentiële kansen van de vergrijzing vergroot kunnen worden. Dit betekent dat vergaande interdisciplinair werken nodig is. Om de raad overzicht te kunnen bieden van de stappen die worden gezet in relatie tot de vergrijzingsopgave zijn alle momenten waarop vergrijzing via één van de verschillende beleidsthema's aan de orde komt, samengevat in de routekaart.

1.3 Indien gewenst kunt u accenten of inhoudelijke aandachtspunten meegeven

De routekaart laat een procesvoorstel zien waarbij beleidsstukken op een tijdbalk worden gepositioneerd. Inhoudelijk kan uw raad sturen bij de inhoudelijke behandeling van de diverse beleidsonderwerpen

2. U stuurt op bewustwording en integraliteit op het thema vergrijzing

De vergrijzing is een maatschappelijke ontwikkeling die invloed heeft op vrijwel alle aspecten van de samenleving. Dit vraagt om collectieve bewustwording van de vergrijzingsopgaven en thema-overstijgende samenwerkingen. Doordat in bestuursvoorstellen die in de routekaart zijn opgenomen altijd een afweging wordt opgenomen over de impact van de vergrijzing wordt gestuurd op die bewustwording en integraliteit.

Risico's

Er zijn geen risico's verbonden aan het vaststellen van de routekaart Waardevol oud worden in Enschede. De routekaart geeft vastgestelde beleidskaders weer, feiten en cijfers en een weergave van de uitdagingen en kansen op het gebied van vergrijzing. Daarnaast een overzicht van de momenten waarop de beleidskaders worden aangepast en uw raad in het kader van de vergrijzing kan bijsturen. Financiële vertalingen vinden plaats binnen nader uit te werken beleid.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Het besluit de routekaart vast te stellen heeft geen financiële consequenties. Het is een overzicht van bestaande beleidskaders met eigen budgettaire kaders. Wel kunnen in de toekomst bij behandeling van in de routekaart genoemde beleidsthema's middelen nodig zijn. Besluitvorming vindt op dat moment, bij behandeling van het betreffende thema's, plaats.

Afweging en alternatieven

Het alternatief voor de routekaart is het voeren van een daadwerkelijk vergrijzingsdebat, waarbij vraagstukken en thema's in het kader van vergrijzing aan uw raad worden voorgelegd. De invloed van de vergrijzing is echter zo breed dat een integraal debat niet haalbaar is. De vraagstukken zijn hiervoor te talrijk en te divers. Daarom is gekozen voor de voorliggende routekaart Waardevol oud worden in Enschede. Deze routekaart laat de invloed van de vergrijzing in volle breedte zien en geeft inzicht in de momenten waarop verschillende inhoudelijke keuzes in relatie tot de vergrijzing aan uw raad worden vastgelegd.

Participatie

De Bewoners Adviesraad Sociaal Domein (BAS) is geïnformeerd over het ingezette traject van de routekaart Waardevol oud worden in Enschede.

Communicatie

Ambtelijk:

Er is een intensieve samenwerking tussen en met de betrokken medewerkers op de diverse beleidsthema's op vanuit het fysieke- en sociaal domein en de portefeuillehouders. De beleidsterreinen zijn wonen, zorg en ondersteuning, arbeidsmarkt, eenzaamheid, mantelzorg, gezondheid, de sociale basis, economie, openbare ruimte, cultuur, innovatie in de zorg en mobiliteit. De externe partners worden bij de vervolgstappen betrokken.

Raadswerkgroep:

De raadswerkgroep vergrijzing organiseert separaat van de routekaart diverse bijeenkomsten waar experts en inwoners zijn uitgenodigd. In de raadswerkgroep is meerdere keren uitleg gegeven over het doel en de te verwachten inhoud van de routekaart. Op 18 maart j.l. is er op uitnodiging van de portefeuillehouder met de leden raadswerkgroep een informatief gesprek geweest. In dit gesprek is gesproken over het ingezette raadstraject en de toekomstige plannen van de raadswerkgroep.

Vervolg

Na vaststelling van de routekaart zal op de in de routekaart aangegeven moment een debat gevoerd kunnen worden over de impact van de vergrijzing op dat specifieke thema en de relaties die dit heeft met andere beleidsthema's.

Bijlagen

Waardevol oud worden in Enschede/ routekaart 2024-2040

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris,

de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker